

TSHIVENDA LUAMBO LWA HAYANI GIREIDI YA 1

Gireidi ya 1 LUAMBO LWA HAYANI Pulane ya u funza yo dovhololwaho 2021

TSUMBANDILA YA URI KHARIKHULAMU YO DZUDZANYULULWAHO YA NYAMBO KHA MUTHEO WA FHASI I SHUMISISWA HANI:

Kha vha dzhiezele nzhele zwi tevhelaho:

1. Kharikhulamu yo dzudzanyululelwa u sedzulusa tshinwi kana tshiko tsha dzikhonsephuti na zwikili.
2. Zwikili zwothe zwo anadzwa u ya nga tshifhinga tsho tiwaho.
3. Manwalwa o vhekanywa nga ngona u ya nga dzivhege.
4. Vhege tharu dza u thoma kha gireidi ya 1 hu sedzeswa kha phurogireme ya nzudzanyo u itela u vhona uri vhagudi vhothe vho lugela u thoma tshikolo tsha fomaḽa.
5. Manwalwa manwe a gireidi ya Ro dzheniswa kha vhege tharu dza u thoma u itela vhuḽanzi ha uri khontseputi dza ndeme dzo teaho dzo bveledzwa.
6. Hu tea u vha na u ḽanganelana vhukati ha dzithero, nga maanda ho sedzeswa Luambo na zwikili zwa vhutshilo kha vhege tharu dza u thoma u itela vhuḽanzi ha u bveledza zwikili lu sa gumi kana lu sa fheli.
7. ṽhoho dzothe dza Luambo dzi tea u ḽanganelana, nyito dza ḽuvha na ḽuvha a dzo ngo tetshelwa tshifhinga, fhedzi-ha dzi a shumiswa ḽuvha lothe.

U vhala hu tea u tevhedza zwi tevhelaho: **Tshifhinga tsho tiwaho tsha u Vhala na u Nwala (TSHITAMENDE TSHA PHOLISI TSHA KHARIKHULAMU**

NA U LINGA (TPKL). Hedzi khumbudzo dzo katelwa ngauri zwi vhonele hu tshi nga hu na u fhambana nyana kha kupfesesele kwa tshifhinga tsho tiwaho tsha u Vhala na u Nwala kha TPCL.

- **Tshifhinga tsho tiwaho tsha u Vhala na u Nwala** ndi tshifhinga tsho ḽanganelaho tshixuku (ri nga anganyela awara) hune u Vhala ha tshigwada na u Nwala ha tshigwada ha itea kha minete ya 15 u thoma. U bva afho, ho ḽumanywa na zwikili zwo gudwaho kha kuitele kwa u Vhala ha tshigwada/u Nwala ha tshigwada, mushumo wa u fhaḽa ipfi na fhungo u tea u itwa (tsumbo: Foniki.) Hezwi zwi itea nga minete dza 10.
 - U bva afho, hu vhalwa nga tshigwada, na vhagudi vho dzudzwa kha zwigwada zwavho u ya nga ha vhukoni havho ha u vhala.
 - Nga tshifhinga tsho tiwaho tsha u Vhala na u Nwala, theo ya u guda zwikili zwine zwa ḽodea kha u vhala nga vhavhili l a fhaḽwa, u vhala nga eḽhe na u nwala nga eḽhe zwine zwa sa wele kha u vhala na u nwala nga tshifhinga tsho tiwaho.
 - Tshiko kana tshinwi tsha zwikili na nḽivho u bva kha masia o fhambanaho zwi tikedza hezwi, nahone a zwo ngo ima nga zwothe.
8. Musi mushumo wa tshigwada wo fhela, tshikhala vhukati ha vhagudi zwi tea u tevhelwa.
9. Vhagudisi vha tea u dzula vha tshi khou davhidzana na vhagudisi vha gireidi dza murahu/kana dzo fhiraho (arali zwi tshi konadzea) uri hu songo vha na tshikhala tshi salaho vhukati ha muratho wa dzigireidi.

TSUMBANDILA DZA NDINGO: U LINGA HA NDIVHO YA MUTHEO/U LUGISELA NDINGO

- Hu itwa kha vhege ya 2 na 3 nga murahu ha u vula ha tshikolo kana u vhuyelela tshikoloni. Kha vha tendele vhagudi vha dzudzanyee u thoma kiḽasini dzavho ntswa vha saathu thoma nga ndingo.
- U linga ha mutheo a ho ngo tea u ima nga hothe, hu tea u ḽanganelana na kuitele kwa u gudisa na u funza.
- Hu itwa lu si lwa fomaḽa, kanzhi nga u tou lavhelesa kana u tou amba.
- Nyito dza ndingo dzi lavhelesesa kha manwalwa kana mushumo wa gireidi dzo fhiraho.
- Ndivho ya nyito idzi ndi u wanulusa nḽivho ine vhagudi vha vha nayo u nea tsumbandila ya uri mugudisi a thome gai kha u isa phanda na kuitele kwa u gudisa na u guda.
- Mugudisi a nga ḽanganyisa zwikili zwa ndingo arali zwi tshi konadzea.
- Zwikili zwothe zwi tea u katelwa musivha tshi linga, naho zwo funzwa nga nwaha wa 2020. Mugudisi a nga ḽi tou ḽi dzhiela tsheo ya zwine a funa u ita arali a sa ḽodi u linga zwikili zwothe.

NDINGO YA TSHIKOLONI

- Ndingo iyi ndi ya tshifhinga tshothe kha Mutheo wa Fhasi.
- Ndingo i nga itwa fhedzi kha zwe zwa gudiswa.
- Hu shumiswa 'The Abridged Section 4' kha ndingo dzothe.

Pulane ya u gudisa ya n̄waha 2021– Themo 1: THERO: Tshivenda HL Gireidi 1

Thoho TPKL	U THETSHELESA NA U AMBA						
	Gumotuku: 45 mins (3 x 15 mins)			Gumofulu: 1 hour (4 x 15 mins)			
Themo 1 Maḁuvha 45	Vhege 1 (Maḁuvha: 3)	Vhege 2	Vhege 3	Vhege 4 na Vhege 5	Vhege 6 na Vhege 7	Vhege 8 na Vhege 9 (Maḁuvha: 4)	Vhege 10 (Maḁuvha: 3)
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U wanulusa na u ṭalutshedza zwi fanaho (pfanywa) na phambano. U metsha zwine zwa tshimbilelana, na u vhambedza zwithu zwine zwa fhambana. U imba nyimbo na zwidade na u ita mitambo nga vhuḁifulufheli. U renda zwirendo na zwidade vha inga nga mitambo nga vhuḁifulufheli. U amba nga zwifanyiso zwi re kha phosiṭara, tshati ya thero, bugu. U thetshesela ndaela dzo leluwaho (rothini ya kiḁasini) na u fhindula zwone. Ndugiselo ya Ndingo.	U thetshesela ndaela dzo leluwaho (rothini ya kiḁasini) na u fhindula zwone. U thetshesela a sa dzheni muambi haḁwani a tshi sumbedza u ṭhonifha muambi. U thetshesela zwiṭori na u sumbedza u pfesesa nga u fhindula mbudziso dzi tshimbilelanaho na tshiṭori. U tevhekanya zwifanyiso zwi tshimbilelanaho na tshiṭori. U khethekanya zwithu zwi tshi ya nga maitete a hone. U thetshesela thaidzo a dovha a i tandulula. Ndugiselo ya Ndingo.	U amba nga zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U fhindula mbudziso dzi ngaho sa mbudziso dzi tshimbilelanaho na zwidombedzwa zwa vhune. U imba nyimbo a tshi ita na nyedziselolo kana u modeḁa. U thetshesela ndaela dzo leluwaho (rothini ya kiḁasini) na u fhindula zwone. U kona u nanga zwidombedzwa zwo khetheaho kha ṭhalutshedzo ya u amba nga mulomo. Ndugiselo ya Ndingo.	U thetshesela a sa dzheni muambi haḁwani. U amba nga zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U imba nyimbo a tshi ita na nyedziselolo kana u modeḁa. U thetshesela ndaela dzo leluwaho (rothini ya kiḁasini) na u fhindula zwone. U thetshesela zwiṭori, zwidade, zwirendo na nyimbo e na dzangalelo, a tshi ita na nyedziselolo kana u modeḁa. U ṭalusa zwithu u ya nga muvhala, saizi, mbumbo, vhunzhi, a tshi shumisa ḁivhaipfi kwayo.	U thetshesela a sa dzheni muambi haḁwani. U amba nga zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U imba nyimbo a tshi ita na nyedziselolo kana u modeḁa. U ṭalusa zwithu u ya nga muvhala, saizi, mbumbo, vhunzhi, a tshi shumisa ḁivhaipfi kwayo. U amba nga zwifanyiso zwi re kha phosiṭara, tshati ya thero, bugu. U tevhekanya zwifanyiso zwi tshimbilelanaho na tshiṭori na u davhidzana nga u dovholola u ṭalutshedza mihumbulo i tshi tevhekana zwavhuḁi.	REVISION U thetshesela a sa dzheni muambi haḁwani. U amba nga zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U imba nyimbo a tshi ita na nyedziselolo kana u modeḁa. U tevhekanya zwifanyiso zwi tshimbilelanaho na tshiṭori na u davhidzana nga u dovholola u ṭalutshedza mihumbulo i tshi tevhekana zwavhuḁi.	

Thoho TPKL	FONIKI (Gumotuku: 5 x 15 minete nga vhege; Gumofulu 5 x 15 minete nga vhege) <i>Kha vha gudise mibvumo 1-2 vhege inwe na inwe</i>						
Themo 1 Maḁuvha: 45	Vhege 1 (Maḁuvha: 3)	Vhege 2	Vhege 3	Vhege 4 na Vhege 5	Vhege 6 na Vhege 7	Vhege 8 na Vhege 9 (Maḁuvha: 4)	Vhege 10 (Maḁuvha: 3)
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U paḁukanya mafhungo a oraḁa a ima nga oḁhe. Tsumbo: U vhandā kha ipfi ḁinwe na ḁinwe ḁa fhungo. U fhandekanya maipfi a re na dzisiḁabuḁu nnzhi a ya kha siḁabuḁu nthihi Tsumbo: mulamboni U ḁalukanya mibvumo mathomoni a maḁwe maipfi. <i>Ndugiselo ya Ndingo.</i>	U wanulusa maipfi a re na pfanapheledzo kana raimi kha nyimbo na zwidade zwo ḁoweleaho. U ḁalukanya madzina na maḁwe maḁḁere a aḁifabethe sa tsumbo maḁḁere a u thoma kha madzina avho. U thoma u ḁalukanya uri maipfi a thoma nga maḁḁere, sa tsumbo: maḁḁere a u thoma kha madzina avho. <i>Ndugiselo ya Ndingo.</i>	U fhambanya maipfi na mibvumo ya u thoma nga u tou thetshesela vhukati. U shela mulenzhe kiḁasini kha nyito dza u tou amba kana dza orala kha muḁalukanyo wa foniki. U ḁalukanya mibvumo ya maḁḁere na vhushaka vhukati ha maḁwe maḁḁere. <i>Ndugiselo ya Ndingo.</i>	U shela mulenzhe kiḁasini kha nyito dza u tou amba kana dza orala kha muḁalukanyo wa foniki. U ḁalukanya mibvumo ya maḁḁere na vhushaka vhukati ha maḁwe maḁḁere. U ḁalukanya madzina na maḁwe maḁḁere a aḁifabethe sa tsumbo maḁḁere a u thoma kha madzina avho U thoma u fhaḁa mafhungo mapfufhi nga u shumisa mibvumo yo gudiswaho.	U shela mulenzhe kiḁasini kha nyito dza u tou amba kana dza orala kha muḁalukanyo wa foniki. U ḁalukanya mibvumo ya maḁḁere na vhushaka vhukati ha maḁwe maḁḁere. U ḁalukanya madzina na maḁwe maḁḁere a aḁifabethe. U thoma u fhaḁa mafhungo mapfufhi nga u shumisa mibvumo yo gudiswaho.	U shela mulenzhe kiḁasini kha nyito dza u tou amba kana dza orala kha muḁalukanyo wa foniki. U ḁalukanya mibvumo ya maḁḁere na vhushaka vhukati ha maḁwe maḁḁere. U ḁalukanya madzina na maḁwe maḁḁere a aḁifabethe: pḁalandoḁhe 2 na themba dza 6. U thoma u fhaḁa mafhungo mapfufhi nga u shumisa mibvumo yo gudiswaho. U thoma u ḁanganya hu tshi vhumbiwa maipfi: b-aba, m-ama.	NDOVHOLOLO U ḁalukanya na u bula maḁwe maḁḁere a aḁifabethe: pḁalandoḁhe 2 na themba dza 6. U thoma u fhaḁa mafhungo mapfufhi nga u shumisa mibvumo yo gudiswaho. U thoma u ḁanganya hu tshi vhumbiwa maipfi sa, b-aba, m-mama

Thoho TPKL		U VHALA <i>Ndi zwa ndeme u vhala mbuno ya 8 kha tsumbanḽila kha siaḽari ḽa u thoma.</i> U vhala ha tshigwada: Gumotuku: 3 x 15 minete nga vhege, Gumofulu: 5x 15 minete nga vhege						
Themo 1 Maḽuvha: 45		Vhege 1 (Maḽuvha: 3)	Vhege 2	Vhege 3	Vhege 4 na Vhege 5	Vhege 6 na Vhege 7	Vhege 8 na Vhege 9 (Maḽuvha: 4)	Vhege 10 (Maḽuvha: 3)
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U vhala na vhagudi	U fhaḽa mihumbulo nga u tou lavhelesa na u ḽalutshedzel ela zwifanyiso. U ita na nyedzisele kana u modeḽa zwiḽori, zwidade, zwirendo na nyimbo. U vhala zwifanyiso Ndugiselo ya Ndingo.	U thoma u vhala maipfi o ḽoweleaho ngomu kiḽasini. 'U vhala' maḽwalwa awe sa tsumbo: mafhungo o ḽwalwaho nga mugudisi. Ndugiselo ya Ndingo.	U ḽalukanya zwifanyiso kha maḽwalwa. U ḽalukanya mibvumo ya maḽedere na vhushaka vhukati ha maḽwe maḽedere. U humbula zwidodombed zwa na u ḽea mihumbulo mihulwane. Ndugiselo ya Ndingo.	Zwikili zwa u vhala ha u ranga zwi gudiswa nga tshifhinga tsha u vhala nga zwigwada U imisela bugu ḽḽa nga ḽila yo teaho, na u vula masiaḽari nga ḽila kwayo. U shumisa zwifanyiso u bvumba zwine tshitori tsha nga vha tshi tshi amba ngazwo. U fhaḽa mihumbulo kana tshitori nga u tou lavhelesa na u ḽalutshedzelela zwifanyiso, nga inwe ḽila, u 'U vhala' zwifanyiso. U vhala dziḽogo na maḽwe vho maipfi a ne a ḽangana nao kha maḽwe maḽwalwa. U ḽalukanya dzina ḽawe na madzina a khonani dzawe dzine dza nga swika fumi afho kiḽasini. U vhala ḽhoho dza mafhungo na dziḽebulu dza maḽwalwa kiḽasini. U rera nga kufarele kwa bugu. U thetshelesa na u rera nga zwiḽori na u vhalela maḽwe maḽwalwa ḽḽa. U ḽalukanya khonseputi dza maḽwalwa sa tsumbo: Khonseputi nga ha bugu - gwati, phanḽa, murahu, ḽhoho Khonseputi nga maḽwalwa- ipfi, maipfi a fanaho, vhurifhi, madzina a maḽedere. Ndaedzo: u thoma u vhala nga phanḽa, a fhedzisele murahu; u vhala a tshi bva kha tshanḽa tsha u ḽa a tshi ya kha tsha monde na u bva ḽḽa a tshi tselo fhasi ha siaḽari, maipfi a u thoma, a vhukati na a u fhedzisele. Zwiga zwa u vhala: ḽedere danzi, ḽedere ḽituku, tshithoma, khoma, tshivhudzisi.			
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U vhala ha tshigwada	U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. Ndugiselo ya Ndingo.	U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. U sedzesa kha muḽalukanyo wa khonseputi dza maḽwalwa. Ndugiselo ya Ndingo.	U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. U shumisa gwati ḽa bugu na zwifanyiso u bvumba uri maḽwalwa/t shitori tshi khou amba nga mini Ndugiselo ya Ndingo.	U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. U sedzesa kha zwiḽalusi zwa maḽwalwa. U sedzesa kha kupfesesele.	U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. U sedzesa kha foniki na u shumisa zwiḽiratedzhi zwi ḽalulaho maipfi. U sedzesa kha kupfesesele.	U vhala bugu khulwane kana maḽwe maḽwalwa o hudzwaho sa kiḽasi yoḽhe na mugudisi. U sedzesa kha kupfesesele.	

Thoho TPKL		U VHALA U vhala ha Tshigwada: 2 x 15 minete nga duvha lwa maḍuvha maṭanu (5) Zwigwada zwivhili (2) duvha na duvha Nga eṭhe/Nga vhavhili: 2x nga vhege						
Themo 1 Maḍuvha: 45		Vhege 1 (Maḍuvha:3)	Vhege 2	Vhege 3	Vhege 4 na Vhege 5	Vhege 6 na Vhege 7	Vhege 8 na Vhege 9 (Maḍuvha: 4)	Vhege 10 (Maḍuvha: 3)
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U vhala ha tshigwada	U imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo U ṭalukanya dzina ḵawe. U rera nga kufarele kwa bugu. Ndugiselo ya Ndingo.	U thoma u fhaṭa ḍivhaipfi ya maipfi o ḍowealeaho. U thoma u ṭalukanya uri maipfi a thoma nga maḵedere, sa tsumbo: maḵedere a u thoma kha madzina avho U ṭalukanya khonseputi dza maḵwalwa sa tsumbo Ndugiselo ya Ndingo.	Ndaedzo: u thoma u vhala nga phanḍa, a fhedzisela murahu; u vhala a tshi bva kha tshanḍa tsha u ḵa a tshi ya kha tsha monde na u bva nṭha a tshi tsela fhasi ha siaṭari, maipfi a u thoma, a vhukati na a u fhedzisela. U thoma u fhaṭa ḍivhaipfi ya maipfi o ḍowealeaho. U fhaṭa mihumbulo kana tshiṭori nga u tou lavhelesa na u ṭalutshedzelela zwifanyiso, nga inwe nḍila, 'U vhala' zwifanyiso. U ṭalukanya mibvumo ya maḵedere na vhushaka vhukati ha maḵwe maḵedere. Ndugiselo ya Ndingo.	U vhalela nṭha u bva buguni yawe nga tshifhinga tsha u vhala nga tshigwada na mugudisi. Tshigwada tshoṭhe tshi vhala tshiṭori tshi no fana. U thoma u fhaṭa ḍivhaipfi ya maipfi o ḍowealeaho.	U vhalela nṭha u bva buguni yawe nga tshifhinga tsha u vhala nga tshigwada na mugudisi. Tshigwada tshoṭhe tshi vhala tshiṭori tshi no fana. U thoma u fhaṭa ḍivhaipfi ya maipfi o ḍowealeaho.	U vhalela nṭha u bva buguni yawe nga tshifhinga tsha u vhala nga tshigwada na mugudisi. Tshigwada tshoṭhe tshi vhala tshiṭori tshi no fana. U thoma u fhaṭa ḍivhaipfi ya maipfi o ḍowealeaho.	U vhalela nṭha u bva buguni yawe nga tshifhinga tsha u vhala nga tshigwada na mugudisi. Tshigwada tshoṭhe tshi vhala tshiṭori tshi no fana. U thoma u fhaṭa ḍivhaipfi ya maipfi o ḍowealeaho.
	U vhala nga eṭhe	U vhala bugu dza zwifanyiso.	U vhala nga eṭhe u ḍi takadza, o imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo a tshi sumbedza vhulondo na u ṭhonifha bugu.	U vhala nga eṭhe u ḍi takadza, o imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo a tshi sumbedza vhulondo na u ṭhonifha bugu.	U vhala nga eṭhe u ḍi takadza, o imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo a tshi sumbedza vhulondo na u ṭhonifha bugu.	U vhala nga eṭhe u ḍi takadza, o imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo a tshi sumbedza vhulondo na u ṭhonifha bugu.	U vhala nga eṭhe u ḍi takadza, o imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo a tshi sumbedza vhulondo na u ṭhonifha bugu.	U vhala nga eṭhe u ḍi takadza, o imisela bugu nṭha nga nḍila yo teaho, na u vula masiaṭari nga nḍila kwayo a tshi sumbedza vhulondo na u ṭhonifha bugu.

Thoho TPKL	U N'WALA 2 x 15 minete nga vhege U fhaṭa, na u ṭumanya, U vhala ha tshigwada, ṭhalutshedzo ya zwe vha vhuya vha ṭangana nazwo						
Themo 1 Maḍuvha: 45	Vhege 1 (Maḍuvha 3)	Vhege 2	Vhege 3	Vhege 4 na Vhege 5	Vhege 6 na Vhege 7	Vhege 8 na Vhege 9 (Maḍuvha 4)	Vhege 10 (Maḍuvha 3)
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U ola zwifanyiso u ṅetshedza mahumbulwa awe nga ha zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U vhekanya nga zwigwada zwifanyiso zwa maipfi a no raima U kopa maḷedere na nomboro kiḷasini musi a tshi 'ṅwala'. U lugela u linga	U ola zwifanyiso u ṅetshedza mahumbulwa awe nga ha zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U kopa na u ṅwala dzina ḷau. U kopa mafhungo mapfufhi o ṅwalwaho nga mugudisi. U lugela u linga	U ola zwifanyiso u ṅetshedza mahumbulwa awe nga ha zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni. U kopa na ṅwala dzina ḷawe. U kopa maipfi mapfufhi o ṅwalwaho nga mugudisi. U lugela u linga	U kopa a ṅwala dzina ḷawe. U kopa mafhungo mapfufhi a bvaho kha phosiṭa kana tshoko ya bodo. U kopa fhungo ḷi bvaho kha ṭhoho dza mafhungo o ṅwalwaho kha bodo ya tshoko nga ṅḷila yone. U ṅetshedza mihumbulo kha u ṅwala nga tshigwada nga ha tshiṭori tsho rekhodiwaho nga mugudisi u sika maṅwalwa maswa a u vhala.	U kopa fhungo ḷithihi ḷi bvaho kha mafhungo o ṅwalwaho kha bodo ya tshoko nga ṅḷila yone. U ṅetshedza mihumbulo kha u ṅwala nga tshigwada nga ha tshiṭori tsho rekhodiwaho nga mugudisi u sika maṅwalwa maswa a u vhala. U ola tshifanyiso u rumela mulaedza. U kona u ṅwala ṭhoho ya dzina ḷa tshifanyiso.	U kopa fhungo ḷi bvaho kha mafhungo o ṅwalwaho kha bodo ya tshoko nga ṅḷila yone. U ṅetshedza mihumbulo kha u ṅwala nga tshigwada nga ha tshiṭori tsho rekhodiwaho nga mugudisi u sika maṅwalwa maswa a u vhala. U thoma u kona u bvisela vhubufiwa hawe khagala nga ha maṅwalwa o rekhodiwaho, zwifanyiso, maḷedere, nomboro, maipfi na mafhungo mapfufhi.	NDOVHOLOLO U kopa a fhungo ḷi bvaho kha ṭhoho dza mafhungo o ṅwalwaho kha bodo ya tshoko nga ṅḷila yone. U ṅetshedza mihumbulo kha u ṅwala nga tshigwada nga ha tshiṭori tsho rekhodiwaho nga mugudisi u sika maṅwalwa maswa a u vhala. U thoma u kona u bvisela vhubufiwa hawe khagala nga ha maṅwalwa o rekhodiwaho, zwifanyiso, maḷedere, nomboro, maipfi na mafhungo mapfufhi.

Thoho TPKL	MUNWALO 4 x 15 minete nga vhege						
Themo 1 Maḍuvha: 45	Vhege 1 (Maḍuvha: 3)	Vhege 2	Vhege 3	Vhege 4 na Vhege 5	Vhege 6 na Vhege 7	Vhege 8 na Vhege 9 (Maḍuvha: 4)	Vhege 10 (Maḍuvha: 3)
Tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, Zwikili na Ndeme	U tamba nga minwe musi a tshi ita nyedzisele kana u modeḷa zwiṭori, zwidade, zwirendo na nyimbo. U tamba tshiswaṭhe nga binibege na bola khulwane. U tevhedzela kana u ṭhireisela mitaladzi ya zwifanyiso, phatheni na dzina ḷawe a tshi thoma hone ha tea u thomiwa hone sa zwe zwa laedziswa zwone kha muṭhireiselo wonoyo. U vhalala nga eṭhe	U vhumba maḷedere nga ha muvhili wawe nga eṭhe kana nga vhavhili U vhumba maḷedere a tshi shumisa minwe u pennda kana bulatsho ya u pennda kana khirayoni U fara khirayoni nga nḍila kwayo na u sumbedza vhuḍifulufheli musi o i fara. U vhalala nga eṭhe	U ola nga Khirayoni. U tevhedza ndaela. U vhumba maledere na zwivhumbwa zwo fhambanaho nga u shumisa ḍou ya u tambisa U ṭhireisela na u kopa dzina. U vhalala nga eṭhe.	U ita nḍowenḍowe ya u fara penisela kana khirayoni nga nḍila kwayo nahone nga vhuḍifulufheli. U ita nḍowenḍowe ya u fara penisela kana khirayoni nga nḍila kwayo nahone nga vhuḍifulufheli. U bveledza pfananyo ya maṭo na minwe nga u pennda, u gera mabambiri na nyito dza u ṭhireisela. U ola phatheni: zigi-zaga U vhumba mafhungo nga maḷedere maṭuku nga nḍila yone. Kha vha tshimbidze kana u ananya kufunzele kwa maḷedere maṭuku na maḷedere a re kha phurogireme ya foniki.	U bveledza pfananyo ya maṭo na minwe nga u pennda, u gera mabambiri na nyito dza u ṭhireisela. U ola phatheni: phatheni ya mitalo ya u buḍa. U vhumba mafhungo nga maḷedere maṭuku nga nḍila yone. U kopa na u ṅwala dzina ḷawe. U kopa maipfi mapfufhi a bvaho kha phosiṭa kana tshoko ya bodo.	U bveledza pfananyo ya maṭo nga u pennda, u gera mabambiri na nyito dza u ṭhireisela. U ola phatheni: phatheni ya mitalo ya u buḍa. U vhumba mafhungo nga maḷedere maṭuku nga nḍila yone. U kopa na u ṅwala dzina ḷawe. U kopa maipfi mapfufhi a bvaho kha phosiṭa kana tshoko ya bodo.	U bveledza pfananyo ya maṭo na minwe nga u pennda, u gera mabambiri na nyito dza u ṭhireisela. U ola phatheni U vhumba mafhungo nga maḷedere maṭuku nga nḍila yone.
Nḍivho ine vha tea u vha nayo	Gireidi R tshiko kana tshinwi tsha khonsephuti, zwikili na ndeme						
Zwishumiswa (nga nḍa ha bugu dzo randelwaho) u khwinisa u guda	Serisi ya u Vhalala Garaṭatai Bugu dza u shumela dza DBE Bugu Khulwane Zwifanyiso Phosiṭa						
Nḍingo ya u guda	NDUGISELO YA NḌINGO	Nyito dzi tea u lavheleswa na u lingiwa ḍuvha na ḍuvha musi hu tshi funzwa luambo. Nyito ya u linga a yo ngo tea u shumisa zwikili nga tshithihi nga tshithihi u linga, i tea u sumbedzisa vhuṭanzi ha uri vhagudi vho ṅewa tshifhinga tsha u sumbedzela zwiliki zwavho nga u tou amba/orala kana nga nyito.					

SBA	THEMO 1 NDINGO	• Nyito dzi tea u lavheleswa na u lingiwa ḑuvha na ḑuvha musi hu tshi funzwa luambo. • Nyito ya u linga a yo ngo tea u shumisa zwikili nga tshithihi nga tshithihi u linga, i tea u sumbedzisa vhuṭanzi ha uri vhagudi vho ṅewa tshifhinga tsha u sumbedzela zwiliki zwavho nga u tou amba/orala kana nga nyito. • U linga hu nga itea fhedzi arali khonseputi dzo gudiswa, nahone hu na tshifhinga tshinzhi tsha uri vhagudi vha ite ṅdowenṅowe. • U linga ha nyito dza orala dzi tea u ṭanganywa na dza zwikili zwa vhutshilo na mbalo arali zwi tshi konadzea • U linga hu sa gumi ndi kuitele kwo pulanelwaho kwa u kuvhanganya, u rekhoda, u ṭalutshedza, u shumisa na u ṅea mvelelo na mvelaphanḡa ya mugudi nga ha zwikili, ṅdivho na maime a mugudi • Ndi zwa ndeme u elelwa uri nyito ya u linga inwe na inwe a yo ngo tea u sedzwa sa tshiwo tshithihi tsho iteaho kana ndingo, fhedzi i tea u tevhedza milayo ya u linga hu sa gumi tshifhinga tshoṭhe. U THETSHELESA NA U AMBA U dovholola u ṭalutshedza zwipiḡa zwa ndeme zwa tshiṭori tsho ḡowealeho tsho vhaliwaho kana tsho ṭalutshedzwaho. FONIKI Oraḡa na maṅwalwa: U ṭalusa vhushaka ha leḡere ḡi re na mubvumo muthihi na maṅwe maḡere (pfalandoṭhe na themba) (Tshifhinga tsho tiwaho tsha u Vhala: tshifhinga tsho tiwaho tsha u sedza kha foniki) • U VHALA • Oraḡa: U vhala nga tshigwada: U vhalela ṅṅha u bva buguni yawe nga eṭhe (u humbula ipfi, u vhalela u pfesesa). • Oraḡa: U shumisa zwifanyiso u bvumba zwine tshiṭori tsha nga vha tshi tshi amba ngazwo. U vhala zwifanyiso. Zwikili zwa kupfesesele: U tevhekana ha zwiwo 3 nga ṅila yone (Tshifhinga tsho tiwaho tsha u Vhala.) • U ṆWALA • U ola zwifanyiso u rumela mulaedza sa tsumbo (nga ha zwe a vhuya a ṭangana nazwo vhutshiloni.) • U kopa maipfi a bvaho kha ṭhoho dza mafhungo. • U ṅetshedza mahumbulwa awe kilasini nga ha tshiṭori. MUṆWALO • U ṅwala maḡere maṭuku na ṅila kwayo.